

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه یکم تیر ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - طرح لایحه مربوط به کیفر مأمورین متخلف نظام وظیفه
- ۳ - معرفی آقای دکتر اقبال به معاونت وزارت بهداری
- ۴ - تقدیم لایحه تشکیلات وزارت بهداری و لایحه اجرای آن پس از تصویب کمیسیون بهداری به قید يك فوریت
- ۵ - تقدیم يك فوریت لایحه وزات بهداری
- ۶ - بقیه شور لایحه تخلفات مأمورین نظام وظیفه
- ۷ - قرائت گزارش مربوط به تقلیل کارمندان داد گاههای عادی و تجدید نظر ارتش
- ۸ - تصویب نمایندگی آقای کله داری
- ۹ - طرح گزارش نمایندگی نمایندگان تبریز
- ۱۰ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای آقاسید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه ۲۸ خرداد ماه را آقای طوتوسی (منشی) قرائت نمودند *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

- رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟
- عماد تربتی - آقای منصف را غایب نوشته اند در صورتی که ایشان حاضر بودند .
- رئیس - اصلاح میشود .
- ایرج اسکندری - بنده را جزء غائبین بی اجازه نوشته اند در صورتیکه بنده در جلسه قبل حاضر بودم
- رئیس - اصلاح میشود
- دکتر کشاورز - بنده يك تذکری دارم اجازه میفرمائید؟
- رئیس - بفرمائید .
- دکتر کشاورز - عرض کنم در جلسه قبل در موقعیکه در خصوص سؤال از آقای وزیر دارائی راجع بتریاک صحبت میکردم مصرف تریاک داخلی ایران را در حدود یکهزار تن در سال عرض کردم این موضوع اسباب تعجب بعضی

* عین مذاکرات مشروح چهلین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تئیدو سیسی و تحریر صورت مجلس

* اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائب با اجازه - آقای شجاع
غائبین بی اجازه - آقایان : ذوالفقاری - کیو - کفائی - عامری - آصف - منصف - تیمور تاش - قبادیان - انگری - سیف پور
تهرانچی - سید محمد طباطبائی - ایرج اسکندری - رضا تجدد

از آقایان شده بود میخواستیم این قضیه را تصویب کنیم که مقدار مصرف کمی هم بیشتر از هزار تن در داخله ایران است .
رئیس - موقع برای سؤال شما میرسد . آقای عامری
عامری - بنده را هم غایب بی اجازه نوشته اند در صورتی که بوسیله آقای طوسی اجازه خواستم .

رئیس - اصلاح میشود بصورت مجلس اعتراض دیگری نیست (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد . بعضی از آقایان اجازه نطق قبل از دستور خواسته اند (دستور) چون جلسه گذشته هم مذاکرات قبل از دستور شد حالا خوبست رأی بگیریم . آقای امامی شما مخالفید ؟

امامی - بنده سئوالی کرده بودم از وزارت دارائی
رئیس - سؤال جزء دستور است . پس رأی میگیریم
بورود در دستور

جمعی از نمایندگان - رأی لازم نیست مخالفی نیست .
فیروز آبادی - چون چیز مهمی در دستور نداریم و جمعی از نمایندگان مطالبی دارند که میخواهند بعرض مجلس برسانند خوبست اجازه داده شود مطالب خودشان را توضیح دهند .

نبوی - چندین لایحه مهم در دستور است یکی از آنها لایحه مربوط به نگرقتن مازاد غله است این لایحه اگر حالا تصویب نشود فایده نخواهد داشت این است که تقاضا میکنم وارد دستور شویم .

رئیس - آقایانیکه موافقت با ورود در دستور قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه مازاد غله را چون آقای وزیر دارائی تشریف ندارند عجاله میگذاریم برای بعد

اردلان - - تلفون بفرمائید تشریف بیاورند .
[۲ - طرح لایحه مربوط به کفیر مأمورین متخلف نظام وظیفه]

رئیس - تلفون میکنیم ببینند حالا اگر آقایان موافقت بفرمایند لایحه وزارت جنگ را طرح کنیم .

یکی از نمایندگان - وزیر نیست
رئیس - مخبر کمیسیون هست گزارش از کمیسیون

داد گستری را آقای هاشمی بشرح زیر قرائت کردند :
گزارش از کمیسیون داد گستری بمجلس شورای ملی
کمیسیون قوانین داد گستری لایحه دولت راجع بتخلفات مأمورین سرباز گیری را با حضور آقایان وزیر داد گستری و وزیر جنگ مطرح نموده با توجه بگزارش و نظریه کمیسیون نظام و مطالعات دقیقی که در اطراف موضوع بعمل آمد بالاخره با موافقت نمایندگان دولت ماده واحده زیر بجای ماده پیشنهادی دولت تنظیم و اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینمایم که مورد توجه و تصویب واقع گردد .

ماده واحده - هر يك از مأمورین سرباز گیری واشخاصی که صلاحیت تشخیص مشمول نظام وظیفه را دارند هر گاه برخلاف قانون مشمولی را قابل خدمت تشخیص ندهند و یا کسی که قانوناً مشمول نظام وظیفه و یا قابل خدمت نیست عامداً قابل خدمت تشخیص دهند و یا از جمع آوری و احضار مشمول خود داری یا غیر مشمولی را احضار یا مشمول معرفی نمایند یا بفرار مشمولی مساعدت نمایند یا عمداً برخلاف ماده ۴۴ قانون نظام وظیفه مصوب اسفند ماه ۱۳۲۱ عمل کنند بحسب مجرد از دو تا پنج سال محکوم میشوند .

چنانچه اشخاص نامبرده مستقیماً یا غیر مستقیم وجه یا مال یا سند یا تعهدی گرفته یا بنحوی از انحاء اخاذی کرده باشند علاوه بر رد دو برابر مبلغ مأخوذ به سه تاده سال حبس با کار محکوم میشوند .

اشخاصی که وجه یا سند یا تعهد یا مال از آنها گرفته شده در صورت ابراز بمأمورین کشف جرایم از تعقیب قانونی بمنوان راشی معاف خواهند بود .

تبصره - داد سراهای محل وقوع جرم مکلفند شکایات اشخاص را قبول کنند و پس از اجرای تحقیقات و جمع آوری ادله و استماع گواهی گواهان پرونده امر را بداد گاه نظامی صلاحیت دار ارسال دارند .

مخبر کمیسیون قوانین داد گستری - دکتر عبده
رئیس - يك فوریت تصویب شده است لهذا ماده واحده

مطرح است يك شور هم بیشتر نمیشود . آقای نبوی بفرمائید
نبوی - بنده با لایحه بوضعی که هست مخالفتی ندارم و اینک آنرا ناقص تشخیص داده ام و پیشنهادی کرده ام فعلاً مخالفت خودم را پس میگیرم و در موقع قرائت پیشنهاد توضیحاتم را عرض میکنم .

رئیس - آقای مهندس فریور .
مهندس فریور - مخالفتی نشد که بنده عرضی بکنم بنده موافقم .

بعضی از نمایندگان - مخالفی ندارد پیشنهادها خوانده شود .

(پیشنهاد آقای نبوی بشرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم بعد از جمله «یا عمداً برخلاف ماده ۴۴ قانون نظام وظیفه مصوب اسفند ۱۳۲۱» اضافه شود یا عده را بیش از آنچه قسمتهای ارتش خواسته اند احضار کنند .

رئیس - آقای نبوی .

نبوی - جریان نظام وظیفه در ولایات بقدری بد است و نا پسند که مورد توجه همه آقایان شده است و بقدری سخت بوده است وضعیت وزارت جنگ که مجبور شده است يك چنین لایحه بیاورند شاید از طریق حبس و مجازاتهای شدید بشود تا اندازه از این کثافت کاریها جلو گیری کرد این قانون بنظر بنده بسیار خوب است ولی يك نقصی دارد از مواد مهمی که بوسیله آن مأمورین نظام وظیفه سوء استفاده میکنند بکیش این است که هر وقت يك عده وزارت جنگ احضار میکنند آنها تمام مشمولینی که در آن محل هستند احضار میکنند آنها نگاه میدارند از همه شان اخاذی میکنند و بعداً آن عده که از همه بی پول ترند بیچاره ترند لغت و گرسنه از توی آنها انتخاب میکنند و میفرستند بنده خودم بکمر تبه دیدم که روزها اینها در کاروانسراها حبس بودند بدون آب و نان حتی دیدم بنده در یکی از شهرها که چند نفر از کرسنگی در کاروانسراها مردند مثلاً اگر از يك قسمتی صد نفر بخواهند و در این جا سه هزار نفر مشمول باشند تمام این سه هزار نفر را احضار میکنند و هر قدر بتوانند از

از آنها اخاذی میکنند و بالاخره از بین آن سه هزار نفر آن نفری که از همه لاتتر و بی چیرترند که نشود از آنها اخاذی کرد میفرستند این است که بنده پیشنهاد کردم اضافه بر آن چیزهاییکه در لایحه نوشته شده این قسمت هم جرم شناخته شود و مأمورینی که مرتکب این عمل میشوند مجازات شوند .

مخبر کمیسیون (دکتر عبده) - عرض کنم موضوعی را که آقای نبوی فرمودند در کمیسیون داد گستری مذاکره شد اگر ما نتوانستیم که این قسمت را حل کنیم برای این این بود که با قانون نظام وظیفه تطبیق نمیکرد در قانون نظام وظیفه مصوب ۱۳۲۱ قید شده است کلیه افرادی که مشمولند بایستی احضار شوند نسبت بوضعیت آنها رسیدگی شود و بعداً روی احتیاجاتی که دارند از مقداری که نسبت بوضعیتشان رسیدگی شده آن عده که لازم است انتخاب کنند بنابراین اینطور نیست که از اول بتوانند تشخیص بدهند که چند نفر مورد احتیاج است فقط آن چند نفر را احضار کنند بموجب مقررات قانون اول میبایستی کلیه نفرات مشمول احضار شوند و بعد از آنکه احضار شدند بعد بموجب ماده ۴۲ قانون نظام وظیفه ۲۱ بر حسب تقدم و تأخر دفتر آمار اشخاصی که مقدمند بر حسب احتیاجاتی که دارند احضار میشوند و سایرین ممکن است برای آن سال از اعزامشان بکسرت ها صرف نظر بشود بنا بر این پیشنهاد آقای نبوی که در عین اینکه ممکن است مفید واقع شود متأسفانه منع قانونی دارد زیرا قانون نظام وظیفه ملزم کرده است اداره نظام وظیفه را که کلیه نفرات مشمول را احضار کند . (یکی از نمایندگان بد کاری کرده اند) در قانون نظام وظیفه ممکن است بجای خودش مطرح بشود و اصلاح شود امروز لایحه مجازات متخلفین نظام وظیفه مطرح است ممکن است در جای خودش این کار را بکنید که رفع این اشکال بشود و نظر آقای نبوی تأمین گردد .

شهاب - اجازه میفرمائید؟
رئیس - نمیشود آقا کسی دیگر نمیتواند در کلیات حرف بزند . مذاکرات در اطراف پیشنهاد است .

شهاب - بنده در تابلو راجع بمخالفت اسم نوشتم .
اردلان - بنده هم اسم نوشتم .
رئیس - چون ماده واحده است کلیات ندارد .
ملك مدنی - ماده واحده باشد باید در اطرفش مذاکره شود و وقتی که مذاکرات کافی شد در اطراف پیشنهاد ها صحبت میشود .
رئیس - در خود ماده میشود حرف زد ولی کلیات ندارد آقای شهاب بفرمائید .
شهاب - عقیده بنده این است که ما امروز راجع بکلیه جرایم قوانین بقدر کافی داریم و فقط علتی در کار هست که این قوانین را اجرا نمیکنیم عوض اینکه ما برویم دنبال وضع مقررات و قوانین جزائی بهتر این است که ما دنبال کشف علت عدم اجرای این قوانین برویم و بجای اینکه مثل يك ماشین ماهی داریم قانون وضع میکنیم بهتر این است که برویم دنبال اشخاصی که بتوانند این قوانین را اجرا کنند ما اگر بخواهیم هزاران قانون دیگر مثل این قانون بیاوریم و حتی مجازات اعدام هم برایش قرار بدهیم يك جو ارزش ندارد الا بنده در قانون مجازات که برای آقایان میخوانم عین این ماده واحده در آنجا پیش بینی شده است. ماده ۱۳۹ قانون مجازات عمومی میگوید : هر يك از مستخدمین قضائی یا غیر قضائی دولت که برای انجام امری که از وظایف آنان است وجه یا مالی را قبول کند (خواه آن کار را انجام داده یا نداده) اگر چه انجام آن امر بر طبق حقیقت بوده باشد مرتشی محسوب و بدو سال تا پنج سال حبس محکوم میشود و بعلاوه بتأدیه آنچه گرفته است محکوم خواهد شد این يك قانونی است راجع برشوه و باز در قانون دادرسی و کیفر ارتش موادی است راجع بجلب همین مأمورین نظام وظیفه که آنها را هم برای آقایان میخوانم ماده ۳۷۳ میگوید هر ده بان و هر يك از معتمدین محلی و کارمندان مجلس سرباز گیری و مأمورین کشوری (اعم از دولتی و شهرداری) که بمناسبت موقعیت خود وسیله معافیت شخصی را از خدمت نظام در غیر موارد مقرر قانونی فراهم آورده و یا در غیر موارد مذکور معافیت کسی را قبول یا تجویز نماید

بهبس عادی از يك تا سه سال محکوم خواهد شد این راجع بمستخدمین محلی است و سایر کارمندان مجلس سرباز گیری ماده ۳۹۹ باز از قانون دادرسی کیفر ارتش میگوید: هر نظامی یا همدریف نظامی که برای انجام امر یا خودداری از امری که از وظایف آن است وجه یا مالی بگیرد مرتشی محسوب و بهبس مجرد از دو تا پنج سال و برد آنچه گرفته محکوم خواهد شد اینهم ماده ایست که که در این مورد تهیه شده است ماده دیگر فصل هفتم ماده ۳۶۸ اشخاص مذکور ذیل بهبس از یکماه تا یکسال محکوم خواهند شد مرتکبین هر گونه تقلب یا دسیسه که در نتیجه آن اسم کسی که مشمول قانون نظام وظیفه است در صورت مشمولین ذکر نشود ۲- کسانی که بوسیله متقلبانه معافیت خود را از نظام وظیفه تحصیل نمایند معاونین و شرکاء دارای مجازاتند . ماده ۳۷۲ هر گاه بزشت یا جراح گواهینامه مخالف با حقیقت بدهد یا آنها از دو سال تا پنج سال حبس محکوم میشوند . ماده واحده ای که آمده است راجع باینکه هر مشمولی را بدون حق احضار کنند یا از مشمولی پول بگیرند و ارماعف کنند مامی بینیم راجع باین موضوعات در قانون مجازات عمومی در قانون کیفر دادرسی ارتش مجازاتهای معین شده و هیچ مانعی ندارد که ما این مأمورین را بموجب همین قوانین الان تعقیب کنیم . ما فرض میکنیم که الان ماده ای برای اینها وضع کنیم مجازاتشان هم اعدام باشد ولی کی اینها را اجرا بکنند این مأمورینی که الان در خارج هستند با این داد گاههایی که ما داریم ابداً قادر نیستند این مجازاتها را اجرا کنند بعقیده بنده اگر مجازات هر قدر کم باشد ولی کیفیت اجرای طوری باشد که مجرمین بدانند که حتماً آن قانون اجرا میشود تأثیرش خیلی بیشتر از این است که ماهی مواد جزائی وضع کنیم و مجازات شدیدتری قائل بشویم با این ترتیبی که داریم بنده خیال میکنم این ماده هم مثل سایر مواد جزائی که تصویب شده هیچ اثری ندارد . ایراد دیگری که بنده دارم این تبصره است . تبصره این است که دادسراها میتوانند پرونده را رسیدگی کنند و بفرستند بداد گاههای نظامی

این هیچ تأثیری ندارد خیلی خوب کجا رفت شکایت کرد وقتی که مدعی العموم نتواند آنجا قرار توقیف صادر کند یا تأمین بگیرد از این متهمین یا اینها را حبس کند این هیچ تأثیری ندارد بعلاوه که کار دادسراها خودش خیلی زیاد است بکار خودشان نمیتوانند رسیدگی بکنند و بعلاوه وقتی دادسراها و مستنطقین فهمیدند که این از وظیفه آنها نیست و باید برود بداد گاه دیگری بهر طور باشد این وظیفه را بخوبی انجام نمیدهند و بهر شکلی که شده این پرونده را از سر خودشان باز میکنند بنا بر این بنده با آن تبصره هم بکلی مخالفم که بدادسراها ما اختیار بدهیم که در اینگونه موارد پرونده را تنظیم بکنند بفرستند بداد گاه نظامی و اساساً عرض کردم این جرایم همه اش در قانون پیش بینی شده و هیچ لزومی ندارد که مایک ماده واحده دیگری وضع بکنیم و اگر آقایان بنا هست این ماده را تصویب بکنند تقاضی میکنم مطابق این پیشنهادی که بنده کرده ام در تبصره اصلاح بکنند تا مؤثر باشد آن پیشنهاد این است که رسیدگی بجرایم مذکور در این ماده در دادسراها و مراجع تظلم عمومی خواهد شد اگر میخواهید که مؤثر باشد و اگر میخواهید که این مأمورین نظام وظیفه بجان و مال مردم نیفتند و پدر مردم را در نیاورند بمدعی العموم اختیار بدهید هر مأموری که مرتکب اذیت مردم یا اختلاس و ارتشاء بشود همانجا بگیرند پدرش را در بیاورند والا داد گاه نظامی همه جا نیست فرض کنید در يك شهرستانی کسی مرتکب میشود آنجا کسی نیست که رسیدگی کند این فایده ندارد نه ماده اش فایده دارد نه تبصره اش (صحیح است)

مخبر کمیسیون - مطالبی که آقای شهاب متذکر شدند قسمتی مربوط بود بعدم اجرای قوانین البته این دردی است که همه ماها متوجه هستیم و متأسفانه قوانینی میگیرند و کمتر اجرا میشود این اشکال در قانون نظام وظیفه هم هست در سایر قوانین هم هست امیدواریم دولت توجه بکنند قوانینی که در مجلس تصویب میشود بطور ا کامل و اتم اجرا بشود اما راجع باینکه فرمودند ما هستنمی هستیم از این لایحه و در

قوانین جزائی فعلی این اعمال جرم شناخته شده و مجازاتهای هم معین شده بنظر بنده این اشکال وارد نیست برای اینکه بعضی از این اعمالی که بموجب این ماده واحده جرم تشخیص داده شده یکی از اینها که خیلی مهم است این است که معمولاً چه در تهران و چه غیر تهران مأمورین نظام وظیفه میروند میگردند پیدا میکنند يك اشخاص متمول را برای اینکه اخذ بکنند استفاده بکنند اینها را قابل خدمت تشخیص میدهند و حال آنکه اصولاً مطابق قوانین قابل خدمت نیستند و اینها را وسیله قرار میدهند برای استفاده گاهی استفاده اینها ثابت میشود گاهی ثابت نمیشود اگر ثابت شد مطابق قانون ارتشاء قابل تعقیب است اگر ثابت نشد قابل تعقیب نیست ما همین عمل یعنی قابل خدمت تشخیص دادن غیر مشمولی را در این لایحه جرم تشخیص دادیم و تصور میکنم یکی از مواردی است که نمیشود از آن صرف نظر کرد و اتفاقاً اغلب اشکالاتی که برای مردم پیدا میشود ناشی از این است که بیخود مزاحم اشخاص میشوند مشمول معرفی میکنند بعد پولی میگیرند آزاد میکنند بنا بر این اول از جهت اینکه این عمل بموجب قوانین جرم تشخیص نشده در این ماده واحده جرم تشخیص داده شده جهت دوم شدت مجازات است قوانینی که ما داریم برای تعقیب کردن از ارتشاء و رشوه کافی نیست و بزرگترین دلیلی که آقایان دارند همین است که ملاحظه میکنم متأسفانه ارتشاء و اختلاس باندازه ای توسعه پیدا کرده و هیچ کاری هم نمیشود کرد در قسمت نظام از نظر گرفتاری و بیچارگی مردم آمدند وسیله بهتری فراهم بکنند تا وسیله ارباب مأمورین بیشتر فراهم بشود و از اعمال خلاف آنها جلو گیری بشود اینهم منطق وضع این لایحه است جهت سوم که باز ایجاد میکند وضع این لایحه را این است که قوانین مجازاتی نظام وظیفه متأسفانه متفرق و متشتت است بکقسمت در قوانین جزائی عمومی است يك قسمت در قانون مجازات ارتش است قسمت دیگرش در قانون نظام وظیفه است از نظر اینکه تمام این مقررات جزائی جمع شده باشد بنده تصور میکنم تصویب این لایحه کاملاً بجا است بنا بر این چه از نظر پیش بینی

اینکه این عمل در قوانین دیگر جرم شناخته نشده و در آنجا جرم تشخیص شده و چه از نظر تشدید مجازات و چه از نظر اینکه این جرایم در قوانین متمم است بهتر است ما این لایحه را تصویب کنیم. ایشان راجع بتبصره فرمودند چون این تبصره ایست که در کمیسیون اضافه شده بر حسب پیشنهاد آقای شریعت زاده اصولاً آقایان مستحضرنند که دادرسی ارتش و ضابطین نظامی که مرتکب جرم میشوند باید در دادگاه نظامی محاکمه بشوند این قاعده کلی است حتی در قانون اساسی ما هم وجود دارد دادگاه نظامی در قانون اساسی پیش بینی شده بنابراین نظر قانونگذار حتی نظر مقنن قانون اساسی ما هم این بوده است و دادگاه نظامی وجود داشته باشد که کارهایی که مربوط بصلاحت امور نظامی است در این دادگاه رسیدگی بشود قبل از دوره سیزدهم متأسفانه این صلاحیت را توسعه داده بودند و حتی قسمتهائی که مربوط بخدمت مأمورین نظامی نبود در دادرسی ارتش رسیدگی میشد خوشبختانه آمدند این صلاحیت را از دادرسی ارتش گرفتند امروز دادگاههای نظامی فقط بجرائمی که ناشی از خدمت آنها است رسیدگی میکنند و البته این رسیدگی هم کاملاً منطقی است و بنده تصور میکنم که وقتی که یک صاحب منصب نظام از نظر نظام وظیفه و خدمتی که باو تعلق دارد مرتکب جرمی بشود در حدود صلاحیت دادرسی ارتش است که باید رسیدگی کند و ما استثنائاً اولاً برای اینکه همه جا ضابط نظامی نبود و ممکن بود شاکتی از نظر دسترسی نداشته باشند بصابطین نظامی نتواند شکایت خود را بدهد یا از نظر اینکه ممکن بود بعضی اوقات ضابطین نظامی بشکایتش توجهی نکنند ما آمدیم اعطای صلاحیت کردیم به ضابطین دادگستری که شکایت را بپذیرند تحقیقات و بازرسی بکنند گواهی بدهند و کلیه دلایلی که برای اثبات جرم لازم است بپذیرند و پرونده را تنظیم بکنند و بفرستند بدادرسی ارتش و اینجا با این ترتیب در عین حال که نظر آقایان را تأمین می کرد. يك راهی برایشان باز کردیم برای تقدیم شکایت و تظلم يك عده کسانی که از صاحبمنصبان نظام وظیفه شکایت دارند و در

عین حال از اصول هم خارج نشدیم یعنی اصل دادرسی را به دادگاه ارتش واگذار کردیم ضمناً به ضابطین عدلیه اجازه دادیم که پرونده متصدیان کار را مثل اینکه مأمورین نظامی هستند تهیه بکنند بنده تصور میکنم پیشنهاد ایشان مورد نداشته باشد برای اینکه قبول این پیشنهاد ملازمه دارد با اعراض از يك اصل کلی و آن اصل اینست که کلیه جرایم مربوط بنظامیان یعنی جرایمی که مربوط بخدمت آنهاست بایستی در محکمه نظام رسیدگی بشود که بموجب قانون اساسی هم پیش بینی شده بنابراین راجع باین قسمت بنده موافقتی ندارم

رئیس - آقای کام بخش موافقت یا مخالف؟

فرهنگ - بنده اخطار نظامنامه ای دارم.

رئیس - بفرمائید

فرهنگ - من آقا اسم خودم را بیشتر نوشته بودم و به بنده اجازه ندادید آقای مخبر که یکدفعه صحبت کردند بعنوان موافق بنده هم مخالف بودم بایستی بعد از ایشان اجازه داده میشد گویا از اسم من خوششان نمی آید

رئیس - این طور نیست آقا مخبر در هر موقع میتواند صحبت بکند

جمعی از نمایندگان - آقای کام بخش را خواسته بودید کام بخش - بنده و رفقای بنده عملاً نشان داده ایم که در اموری که مربوط بمبارزه با دزدی و رشوه و ارتشاء است همیشه در مبارزه پیش قدم بوده ایم در قسمت این لایحه هم که بنده بعنوان مخالف صحبت میکنم خود من باین لایحه رأی خواهم داد و رفقایم هم رأی میدهند ولی يك موضوع را میخواهم با استفاده ازین موقع آقایان تذکر بدهم و آن موضوع عبارت ازین است که اساساً منطق تهیه اینگونه لوایح بر خلاف آنچه که آقای د کتر فرمودند بعقیده بنده غلط است این موضوعیکه عرض میکنم فقط مربوط به این لایحه بخصوص و این موضوع بخصوص نیست بلکه راجع بکلیه مواردی است که ما بخواهیم با دزدی و رشوه و ارتشاء و اختلاس مبارزه کنیم و آن عبارت از اینست که به عقیده

بنده مادامیکه موجبات اجتماعی ارتکاب جرم از بین نرفته باشد جلوگیری از ارتکاب جرم غیر ممکن است بنده يك مثلج میزنم شما يك کسی را که ۵ روز غذا نخورده باشد گرسنه باشد عائله اش نان شب نداشته باشد این را بگذارید توی يك اطاقی که تمام اغذیه لذیذ توی اطاق هست و هیچکس هم ناظر اعمال او نیست هیچکس مواظب او نیست و به او بگوئید از این غذاها نخور و باین هادست نزن که ترا مجازات خواهیم کرد اگر انتظار داشته باشید که او نمیخورد خودتان را مسخره کرده اید زیرا قطعاً اگر چنانچه دزد هم نباشد این دزدی را میکند بنده يك مثل میخواهم بیاورم در زمان ریاست شهربانی سر تپ محمدخان در گاهی يك پاسبانی را مورد تعقیب قرار دادند بمناسبت دزدی که کرده بود یا رشوه که گرفته بود وقتیکه او را بردند پهلوی باز پرس گفت من با اجازه رئیس شهربانی این کار را کردم این را ننوشتند رفتند پهلوی رئیس شهربانی گفتند دزد اظهار میدارد که من با اجازه رئیس شهربانی این دزدی را کردم گفت او را بیاورید وقتیکه آوردند اظهار کرد که خواهش میکنم بفرستید پرونده مرا از کارگزینی بیاورند تا آنوقت من ثابت میکنم که خود شما اجازه داده اید که من این دزدی را بکنم وقتی که پرونده اش را آوردند دیدند که شش نفر اولاد دارد و زن دارد و خودش است گفت با این عائله من با هیجده تومان حقوق که برای من معین کرده اید چطور ممکن است زندگی بکنم آیا ۱۸ تومان حقوق که برای من تعیین شده خودش جواز دزدی نبود که بمن دادید؟ در این مورد هم من باید این موضوع را عرض کنم ببینید شما يك مأمور جزء ستوان دوم یا ستوان یکم را با حقوقیکه تکافوی مخارج بخور و نمیر او را نمیکند از اینجا مأمور میکنید ببندر عباس یا بندر جاسک یا کرمان یا جای دیگر و حقوقی باو میدهند که شاید تکافوی آب شیرین را برای او نکنند آنوقت میل دارید این دزدی نکنند؟ بنده معتقدم آن حکمی که بدست آن مأمور میدهند آن امضائی را که وزیر جنک پای حکم این مأمور میگذارد خود آن امضاء پروانه دزدی است پس بنابراین بعقیده بنده

توأمأ با این اقدامات بایستی اقدام کرد که مأمورین جزو اقل زندگانشان تأمین شده باشند وقتیکه شما مخارج زندگی عائله يك نفر را تأمین کردید آتیۀ فرزند و زندگانش را تأمین کردید آتیۀ زندگانی خود او را تأمین کردید آنوقت او را هر طوری میخواهید مجازات کنید این مجازات که سهل است بعقیده بنده مجازات اعدام هم برایش بگذارید اشکالی ندارد و فعلاً بنده تصحیحی در این لایحه وارد نمیکم و همانطور که عرض کردم بنده و رفقای بنده باین لایحه رأی میدهم ولی مقصود بنده این است که بایستی این موارد را در نظر گرفت و الا بنده قول میدهم که همین لایحه و همین ماده واحده موجب ازدیاد دزدی خواهد شد چرا برای اینکه سابقاً اگر میدزدید آنقدرها فکر نمیکرد که مرا ممکن است تعقیب کنند یا چه بکنند امروز وقتیکه دزدی بکند مجبور است که بیالاتر ها هم بخوراند مبادا آن بالاتر او را تعقیب بکنند پس دزدی خواهد کرد چون احتیاج دارد و بمقدار زیادت و مبلغ زیادتری دزدی خواهد کرد برای اینکه مقررات را ببردازد و مقامات بالاتر را هم از خودش راضی بکند مبادا او را تعقیب کنند مبادا این دزدی را کشف بکنند در خانه در تأیید پیشنهادی که آقای شهاب کردند بنده میخواهم عرض کنم که با وجودیکه آقای مخبر آنرا رد کردند میخواستم تقاضا کنم که حالا که این مراتب در نظر گرفته نمیشود آن پیشنها لاقلاً در نظر گرفته شود برای اینکه همانطور که عرض کردم ما قبلاً يك راه برای ادیاد دزدی باز میکنیم و آنوقت نظرم هست يك لایحه دیگری هم آقای وزیر جنک آوردند اینجاست برای تقلیل عده اعضاء محاکم نظامی یعنی اگر چنانچه سابق هفت نفر را لازم بود به بیند امروز ممکن است دم ۵ نفر را به بیند و یا اگر سه نفر را در سابق باید دمس را بیند امروز دو نفر را که دمشان را به بیند کافی است پس با جهانی که عرض کردم و چون ما در دادگاههای نظامی کمتر از دادگاههای عادی اشخاص درست داریم و این محرز است که در دادگاههای وزارت دادگستری ما اشخاص درست زیادت هستند تا در دادگاههای نظامی بنابر این بنده معتقدم آن پیشنهادی

را که آقای شهاب کردند اقبالاً آن پیشنهادها قبول شود و آن عریضی را هم که بنده عرض کردم برای آئینه در نظر بگیرند.

رئیس - آقای اردلان.

اردلان - آقایان نمایندگان مستحضر هستند. روزیکه آقای وزیر جنگ این لایحه را پیشنهاد کردند بنده تقاضای دوفوریت کردم برای اینکه خیلی مفید میدانستم این لایحه را و فکر میکردم وقتیکه این لایحه بتصویب مجلس شورای ملی برسد مأمورین نظام وظیفه دیگر اعمال زشت خودشانرا تعقیب نمیکنند و عقیده داشتم همان روز که آقای وزیر جنگ این ماده را تقدیم کردند برای جلوگیری خوب است که هرچه زودتر تصویب بکنیم حالاهم فرمایشاتی که آقای کامبخش فرمودند اصولاً مخالفت بالایحه نبود يك فرمایشات کلی بود که اگر در کمیسیون بودجه تشریف داشتند توجه میفرمودند این قضیه کاملاً مورد بحث بود خود بنده در جلسه پریروز با حضور هیئت دولت موضوع سختی زندگانی مستخدمین را کاملاً به تفصیل بحث کردیم این قضیه در موقعیکه بودجه کل مملکتی مطرح است تشریف بیاورند آنچه و اظهارات آقایان نمایندگان را گوش بدهند والبتة نظر ایشان بجای خودش صحیح است ولی مخالفتی با این لایحه فرمودند. آقایان مستحضر هستند که این مأمورین نظام وظیفه باشد صورت مردم را اذیت و آزار میکنند بنده خودم چهار سال پیش منزلی داشتم و هرروز که برای اداره میرفتم مجبور بودم که از پشت دانش سرای عالی بروم، میدیدم که مشغول مباحثه پول بیکدیگر هستند و علم امامت لازم بود که به بنیم از کجا این پولها را آورده اند قسمت میکنند بنده خودم در کردستان بودم که مأمورین رفتند بداهت و یکمده از مأمورین نظام وظیفه را دیدم که در يك دهی مدت یکماه توقف کردند و بنده خودم ناظر اعمام آن ها بودم که به بنیم چند نفر سر باز از آن ده بیرون میآوردند، يك نفر سر باز هم بیرون میآوردند بلکه جیب ها شان را پر کردند و ما باید باین لایحه فوراً رأی بدهیم که شاید به این

وسيله هرچه زودتر جلو گیری از دزدی ها بشود و ضمناً خواستم عرض کنم که يك تبصره پیشنهاد کرده ام که در موقع خودش قرائت میشود.

رئیس - آقای فاطمی.

فاطمی - در تعقیب بیانات آقایان خواستم عرض کنم این لایحه ایکه امروز مطرح است بعقیده بنده از بهترین لواهی است که تا حالا آمده است و شاید آقایانی که نمایندگان ولایات هستند از وضعیت تعدیات و تجاوزاتی که مأمورین نظام وظیفه مرتکب میشوند مطلع باشند و بنده آنچه را که در گردگان دیدم عرض میکنم غالب نقاط را کمترا و مقاطعه میدهند و اگر قوانین گذشته کافی بود برای جلوگیری از این عملیات البته حالا این پیشنهاد را نمی کردند ولی بنده با قسمت اخیر این تبصره مخالف هستم همانطور که آقای شهاب بیان کردند اگر چنانچه رجوع شود بمذعی العموم و دادستان اقبالاً يك نتیجه از این کار حاصل میشود و الا اگر غیر از این باشد يك دادستانی که برای او این کار فایده ندارد البته هیچ اقدام جدی در آن کار نخواهد کرد بنده عقیده ام این است که این موضوع مربوط بمحاکم ارتش نیست این قضیه مربوط است بنظام وظیفه آقایان هم موافقت میکنند که وقتی احاله شد بدادستان و مستنطق آنها حق داشته باشند که قرار توقیف شخصی را صادر کنند و الا این يك چیز تشریفاتی خواهد شد و وقتی بانجا مراجعه شد آنجا هم يك دستور و يك چیز کلی صادر خواهد کرد و رسیدگی کامل بعمل نخواهد آمد و بعد هم میرود بدادگاه نظامی و تازه هم معلوم نیست اگر فرضاً در تشریح يك عمل خلافی واقع شد بکدام دادگاه نظامی باید مراجعه شود تصور میکنم اگر همانطور که آقای شهاب تذکر دادند اصلاح شود نظر همه آقایان تأمین خواهد شد بنده خیال میکنم اگر آقایان وزیر جنگ و دکتر عبده موافقت بفرمایند همه ماها موافقت خواهیم کرد.

رئیس - آقای فرزند - بنده عرضی ندارم.

رئیس - آقای دکتر عبده.

دکتر عبده - آقای کامبخش فرمودند که منطق تهیه قوانین جزائی غلط است برای اینکه مادامیکه موجبات اجرای قوانین جزائی کاملاً فراهم نشده است جلو گیری از ارتکاب جرائم غیر ممکن است بنده تا اندازه با عقیده ایشان موافقت دارم ولی از آنطرف هم باید تصدیق کرد از نظر گرفتاریهای مالی که ما داریم چون صددرصد نمی توانیم زندگی مستخدمین دولت را تأمین کنیم نباید از هر گونه مجازاتی هم صرف نظر کنیم البته آقایان تصدیق میفرمایند بعضی از افسران جزء مجبورند برای تأمین زندگانی روزانه شان شاید جزئی رشوه بگیرند ولی همه این طور نیستند و بنده نمیخواهم چیزی در این باب عرض کنم برای اینکه همه آقایان میدانند که عده از صاحب منصبان نظام وظیفه بطوریکه خود آقای وزیر جنگ هم فرمودند به يك میلیون و دو میلیون و سه میلیون هم قناعت نمی کنند و اگر شما به پارك ها با تومو موبیل ها بداهت دقت کنید متأسفانه می بینید که اغلب اینها متعلق بصاحب منصبان ارشد نظام وظیفه است (یکی از نمایندگان میفروشند و باز میگیرند) و امیدواریم که این قانون هم در مرحله اجرا همانطور که نظر عمومی مجلس است نسبت باین اشخاص یعنی دزدهای بزرگ اجرا شود و نظر ما تأمین نمیشود اگر این قانون تشدید مجازات عملی نشود در هر حال در اینکه قانون مجازات بهترین وسیله اراغاب است هیچ تردیدی نیست و مطالبی را هم که اینجا آقا فرمودند بجای خودش درست است امیدواریم که دولت هم يك اقداماتی برای وضعیت بهبودی بطور کلی بکند و اصولاً بنده در عین حال که معتقد به بیان جنابعالی هستم معتقد نبودم که این حرف در مورد مأمورین نظام وظیفه زده شود برای اینکه از نظر پسیکولوژی و از نظر معرفت النفس بهتر این بودا که يك وقتی لایحه جزائی راجع بدزدان کوچک مطرح میشد این مطالب را میفرمودید ولی در مورد دزدان بزرگ حتی در جریان نظام وظیفه به عقیده بنده هیچگونه ارفاق و اغماضی شایسته نیست اما در مورد تبصره پیشنهادی آقای شهاب که آقای فاطمی هم تأیید فرمودند البته بنده میدانم که این فکر از کجا ناشی شده اینست این فکر

از اینجانشانی شده است که اصولاً نسبت به مقامات دادرسی ارتش اظهار بدبینی میشود در عین حال که بنده تا اندازه با عقیده آقایان موافقم ولی مانبایستی در گذراندن قوانین صرفاً از اصول منحرف شویم اصلی که بنده عرض میکنم این است. بطور کلی جرائمی که مأمورین نظام وظیفه یعنی افسران نسبت بامور مربوط بخدمتشان مرتکب میشوند این جرائم بایستی در دادگاههای ارتشی رسیدگی شود این يك اصلی است که خوشبختانه با متأسفانه قانون اساسی ما تأیید کرده است و در قانون اساسی ما این دادگاههای نظامی پیش بینی شده است و اگر در قانون اساسی ما این پیش بینی نشده بود بنده معتقد بودم که دادگاههای نظامی اصولاً از بین برود و کلیه امور در دادگاههای عمومی رسیدگی شود و این قانون اساسی ما است.

فداکار - اینها دادگاه نیستند.

دکتر عبده - خواهش میکنم آقای فداکار بعد تشریف بیاورید حرفهاتان را بنید اصولاً این رویه خوب نیست آقا چون اینجا برای حرف زدن است. در هر صورت رشته صحبت را کم کردم. عرض میکنم که ما بایستی يك ترتیب اساسی بدادرسی ارتش بدهیم و امیدواریم که بدست آقای وزیر جنگ اصلاح بشود و بنده اطلاع دارم که اصلاحاتی را در آنجا شروع کرده اند و معتقدم که باید اصول را رعایت کنیم و یکی از اصول این است که جرائم مربوط بخدمت صاحبمنصبان از مقررات نظامی در دادگاههای ارتش رسیدگی شود و اگر غیر از این بکنیم به يك نتیجه غیر منطقی میرسیم و يك قسمت از جرائمی که مربوط بغیر امور نظام وظیفه است در دادرسی ارتش رسیدگی نمیشود زیرا بموجب قانونی که خود این مجلس گذرانده است یا خواهد گذراند يك قسمت از اموریکه مربوط بخود نظام وظیفه است در دادگاههای عمومی رسیدگی خواهد شد و این کاملاً غیر منطقی است اگر منطبق داشته باشد دادگاههای نظامی باید بکارهای خود رسیدگی کند اگر منطقی نداشته باشد ما بایستی بطور کلی صلاحیت رسیدگی دادگاههای

نظامی را لغو کنیم این است که بنده استدعا میکنم از آقای قاضی که موافقت بفرمایند از نظر حفظ اصول همانطور که تبصره پیشنهاد شده است تصویب فرمایند.

رئیس - قریب هشت نفر دیگر از آقایان هم اجازه خواسته اند و عدّه از آقایان نمایندگان فراکسیونها هم در خارج فعلاً باید يك مذاکراتی بکنند و آقایان وزراء هم نشریف آورده اند و عجله کرده اند که تنفس بدهیم پیشنهاد تنفس هم شده است اگر آقایان (همه نمایندگان) **یمن اسفندیاری** - مخالفم.

رئیس - آقای هاشمی.

هاشمی - بنده پیشنهاد تنفس دادم چون آقایان وزراء کار دارند در ضمن هم اگر از مجلس خارج شدیم دیگر وقت اجازه نمیدهد که برگردیم و وقتی باقی نمانده است لذا بهتر است جلسه را ختم کنیم.

نمایندگان - رأی بکفایت مذاکرات بگیریید. بعد تنفس داده شود.

رئیس - بسیار خوب رأی میگیریم آقایانیکه با کفایت مذاکرات موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بنابر این چند دقیقه تنفس میدهم (بعضی از نمایندگان - ختم جلسه)

یمن اسفندیاری - تنفس بدهید آقایان.

رئیس - بکربع تنفس داده میشود.

(چهل دقیقه قبل از ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل و یکساعت پیش از ظهر روز یکشنبه چهارم تیر ماه بریاست آقای جواد عامری نایب رئیس مجدداً تشکیل گردید)

نایب رئیس - چون جلسه روز پنجشنبه بعنوان تنفس تعطیل گردید لذا صورت جلسه ای برای قرائت و تصویب موجود نیست دستور بقیه مذاکرات راجع بلائحه نظام وظیفه است ۱۱ فقره پیشنهاد شده است ضمناً آقای وزیر بهداری هم مطالبی دارند که اجازه خواسته اند بیان نمایند بعد پیشنهادات قرائت میشود.

[۳ - معرفی آقای دکتر اقبال بمعاونت وزارت بهداری]

نایب رئیس - آقای وزیر بهداری.

وزیر بهداری - آقای دکتر اقبال که یکی از پزشکان عالی مقام کشور است بسمت معاونت وزارت بهداری بمجلس شورای ملی معرفی مینمایم.

نمایندگان - مبارک است بسیار خوب است.

[۴ - تقدیم لایحه تشکیلات وزارت بهداری و لایحه اجرای آن پس از تصویب کمیسیون بهداری بقید يك فوریت]

وزیر بهداری - از آنموقعی که بنده بتصدی وزارت بهداری معین شدم دائماً کوشش میکردم که همانطوریکه نظر آقایان نمایندگان محترم است اقدامی شود که تأمین نظر آقایان نمایندگان بشود و یکی از آن چیزهایی که آقایان نمایندگان محترم خواسته بودند این بود که تشکیلات وزارتخانه ها نوشته شود بنده تشکیلات وزارت بهداری را تهیه کرده ام و امروز تقدیم مجلس شورای ملی میکنم که در کمیسیون مطالعه شود و آنچه آقایان نمایندگان محترم نظر دارند انجام شود ضمناً يك لایحه دیگری هم هست که مربوط بهمان لایحه سازمان و تشکیلات است که متضمن يك ماده واحده و يك تبصره است بقید يك فوریت تقدیم میکنم و استدعا میکنم در این لایحه هم توجه شود که زودتر تکلیفش معلوم شود.

[۵ - تصویب يك فوریت لایحه تقدیمی وزارت بهداری]

بعضی از نمایندگان - لایحه را بخوانید (لایحه بشرح زیر خوانده شد).

مجلس شورای ملی

چون در تدوین سازمان بهداری قدری تأخیر شده و از این حیث در اصلاحات اساسی بهداری همه روزه اشکالاتی مشاهده میگردد برای اینکه سازمان مزبور بیش از این بعهده تأخیر نیفتد و وزارت بهداری بتواند زود تر ترتیب اساسی در کار بهداری کشور بدهد و از روی اصول صحیح و منظمی باین کار پردازد ماده واحده زیر را با تبصره آن

برای تصویب تقدیم و یقین دارد که نمایندگان محترم باعلاقه کاملی که به پیشرفت امور بهداری داشته و دارند و حفظ سلامت اهالی کشور را شامل است با تصویب ماده واحده و تبصره آن مساعدت و موافقت فرمایند.

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت بهداری اجازه میدهد که قانون سازمان وزارت بهداری را پس از تصویب کمیسیون بهداری مجلس بموقع اجرا گذارد.

تبصره ۵ - وزارت بهداری مجاز است اعتبارات حقوق و هزینه های بودجه خود را با سازمان جدید وزارت بهداری در حدود اعتبار مصوبه تطبیق کند.

نایب رئیس - مذاکرات در فوریت لایحه است

نمایندگان - مخالفی ندارد

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به فوریت لایحه آقایان موافقین قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پس رجوع میشود به کمیسیون بهداری

[۶ - بقیه شور لایحه تخلفات مأمورین نظام وظیفه]

نایب رئیس - پیشنهادات مربوط به تخلفات مأمورین نظام وظیفه قرائت میشود ۳ نفر از آقایان هم تقاضای صحبت کرده اند

نمایندگان - نمیشود باید پیشنهادات قرائت شود

نایب رئیس - پیشنهادات قرائت میشود اول پیشنهاد آقای نبوی است که روز پیش مطرح شد و خودشان هم توضیحاتی دادند و آقای منبر کمیسیون هم جواب دادند ولی نتیجه گرفته نشده اگر خودشان مسترد میدانند که هیچ والا باید رأی گرفته شود

مهندس فریور - پیشنهاد مجدداً قرائت شود

پیشنهاد آقای نبوی بشرح زیر قرائت شد:

بنده پیشنهاد مینمایم که بعد از جلسه با عمداً برخلاف ماده ۴۴ نظام وظیفه مصوب اسفند ماه ۱۳۲۱ اضافه شود با عده ای را پیش از آنچه قسمتهای ارتش خواسته اند احضار کنند.

نایب رئیس - آقای نبوی
نبوی - بنده جلسه گذشته هم عرض کردم که مهمترین

طریقی که مأمورین نظام وظیفه از آن طریق سوء استفاده میکنند همین موضوع احضار مضمولین است یعنی هنگامیکه وزارت جنگ بعهده ای از مضمولین احتیاج دارد رؤسای منطقه ها و حوزه ها کلیه مضمولین را احضار میکنند و آن عده را روزها و ماهها نگاه میدارند يك اخاذی هم میکنند مثلاً اگر کسی نفر را باید احضار کنند و بسربازخانه بفرستند چندین صد نفر را احضار میکنند تلگرافی در یکی از روز نامه ها دیدم که ظاهر از خور و بیابانک بود شکایت کرده بودند که مأمورین برای این که ۱۵۰ نفر را بسربازخانه بفرستند هزار نفر را احضار کرده بودند و این عده را در يك کاروانسرای بی سقفی توی آفتاب نگه داشته بودند که تا بتوانند آن ۱۵۰ نفر را انتخاب کنند اگر این لایحه را بدون اضافه کردن پیشنهاد بنده به تصویب برسانیم آن منظور که جلوگیری از عملیات سوء نظام وظیفه است تأمین نمیشود باین جهت بنده این پیشنهاد را میکنم آنروز آقای دکتر عبده فرمودند که این مخالف قانون نظام وظیفه است تصور میکنم اینطور نیست اینک بنده پیشنهاد کردم بیش از عده ای که از قسمتهای ارتش خواسته اند احضار نکنند مربوط به احضار اولیه که مطابق قانون برای رسیدگی بوضعیت مضمولین است نیست در آن قسمت مطابق قانون اعلام میشود که هر کس مضمول است بیاید رسیدگی میشود و میرود توی خانه اش بعد وزارت جنگ یا قسمتهای ارتش احتیاج پیدا میکند که يك عده ای از هم آنها را احضار کنند اینجا است که نباید زیاد تر از آنچه مورد حاجت است بدون جهت احضار کنند و اینجا است که مورد استفاده مأمورین نظام وظیفه است مخصوصاً بنده در ولایات زیاد دیده ام که در

شبهای عید یا شهبائیکه کشاورزان ما بلند در خانه شان بوده باشند آن شب آنها را احضار میکنند تا بهتر بتوانند استفاده بکنند از این جهت پیشنهاد کردم که این قسمت اضافه شود **منبر کمیسیون دادگستری** (دکتر عبده) - عرض کنم بنده تصور میکنم هر وقت قانونی را میخواهیم تصویب کنیم با بستی با توجه بسایر قوانینی باشد که قبلاً تصویب مجلس گذشته است بموجب مقررات قانون وظیفه مضمولین

۲۹ اسفند ماه/۱۳۲۱ در آنجا فصلی پیش بینی شده در باب احضار مشمولین بنده ماده ۳۳ قانون را قرائت میکنم:

ماده ۳۳- اشخاصی که بسن سربازی میسرند بایستی بمحض انتشار آگهی برای روشن شدن وضعیت و اعزام خدمت بحوزه های سرباز گیری مربوط و در صورت اقامت در خارج از حوزه مربوطه بنزدیکترین حوزه سرباز گیری محل اقامت مراجعه و خودشان را معرفی نمایند.

بنابر این بمحض انتشار آگهی هر مشمولی بموجب این قانون مکلف است که خودش را بحوزه سرباز گیری مربوطه معرفی کند بنده این پیشنهاد را قرائت میکنم. (پیشنهاد را بشرح گذشته قرائت نمودند) با قرائت این پیشنهاد تصدیق خواهید فرمود که این پیشنهاد منافات خواهد داشت با اساس آن قانون مگر اینکه در این پیشنهاد يك قيد دیگری بشود که تنها شامل موردی بشود که آقای نبوی خواسته اند و نظر دارند حالا ممکن است پیشنهاد به این نحو اصلاح شود، یا عده ای را بیش از آنچه ارتش خواسته اند احضار کنند.

کلمه احضار فقط در فصل ۳ قانون نظام وظیفه قید شده و مقصود از احضار مشمول انتشار آگهی است و بمحض انتشار آگهی کلبه مشمولین باید خودشان را معرفی کنند. اگر این پیشنهاد را طوری اصلاح بفرمایند که آن مواردی را که در نظر دارند در آن قید شود بهتر است. در نظر بنده اشکالی ندارد مگر از نظر جناب آقای وزیر جنگ اشکالی داشته باشد. که خودشان توضیح خواهند داد.

طباطبائی - باید قبلاً با آقای وزیر جنگ صحبت کنید که میشود موافقت کرد یا نه؟

دکتر عبده - عرض کردم بنده این پیشنهاد را با این وضعی که هست نمیتوانم قبول کنم بهمان دلیل که عرض کردم ممکن است يك نفر دیگر این پیشنهاد را اصلاح کند و بصورت پیشنهاد علیه خدمه پیشنهاد بکنند.

وزیر جنگ - چون بنا است در قانون نظام وظیفه تجدید نظری بعمل آید بنا بر این پیشنهاد را طوری حل میکنیم که نظر آقایان مورد توجه باشد.

جمعی از نمایندگان - پس پیشنهادشان را پس میگیرند **نبوی** - خیر بنده پس نمیگیرم.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای نبوی آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) قابل توجه شد. ارجاع میشود به کمیسیون بقیه پیشنهادات قرائت میشود پیشنهاد آقای فرهودی:

تبصره زیر را پیشنهاد مینمایم: تبصره - وزارت جنگ مکلف است بر طبق ماده ۳۵ قانون اصلاح قانون نظام وظیفه حوزه های فرعی سرباز گیری سیار را در تمام نقاط تشکیل بدهد بطوریکه مشمولین نظام وظیفه برای انجام مراسم سرباز گیری مجبور بمسافرت از محل اقامت خود نباشند.

طباطبائی - بنده يك تذکره نظامنامه دارم.

نایب رئیس - بفرمائید.

طباطبائی - چون پیشنهاد آقای نبوی قابل توجه شد کلبه پیشنهادات با ماده واحده باید برود کمیسیون (صحیح است)

نایب رئیس - ماده واحده با پیشنهادات میروند کمیسیون آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - چون يك شوری است در پیشنهادات دیگر هم باید توضیح داده شود دو شوری نیست که در شور اول پیشنهادات برود به کمیسیون باید پیشنهادات دیگر هم قرائت شود. بنده هم يك پیشنهادی داده ام اجازه بفرمائید خواننده شود تا توضیحی بدهم.

نایب رئیس - این پیشنهاد که قابل توجه شد به کمیسیون ارجاع میشود و چون بفوریت لایحه رأی گرفته شده و پیشنهاد آقای ملک مدنی هم خواننده میشود:

فاطمی - اجازه میفرمائید؟ (نایب رئیس - بفرمائید) عرض کنم اعتراض آقایان وارد نیست اگر لایحه دو شوری بود البته پیشنهادات خوانده می شد و میرفت به کمیسیون ولی فعلاً این لایحه دو شوری نیست يك شوری است باید پیشنهادات دیگر هم خواننده شود و مذاکره شود برود به کمیسیون تکلیفش معلوم شود، عرض کردم لایحه دو شوری نیست پیشنهاد

آقا که مورد توجه شد باید برود به کمیسیون ولی سایر پیشنهادات باید خواننده شود و آقایانیکه پیشنهاد کرده اند توضیح بدهند و مجلس تکلیف را معلوم بکند.

نایب رئیس - آقای دشتی.

دشتی - اینکه آقای طباطبائی فرمودند و اخطار نظامنامه که متذکر شدند کاملاً صحیح است يك پیشنهادی که قابل توجه شد قبلاً لایحه برود کمیسیون چون لایحه میروند کمیسیون باید پیشنهادات هم برود کمیسیون (فاطمی - مال دو شوری است) اجازه بفرمائید مال دو شوری که اصلاً طرح نمیشود اول خواننده میشود و هم میروند کمیسیون در شور اول این چیزی که عرض میکنم مال شور دوم لایحه های دو شوری است و مال شور اول لوایح يك شوری است. یعنی اگر يك پیشنهادی قابل توجه شد چون میروند کمیسیون از این جهت سایر پیشنهادات را هم میفرستند کمیسیون اگر آن پیشنهاد تصویب شد در کمیسیون که ماده را اصلاح میکنند و با پیشنهاد میفرستند به مجلس و اگر مورد توجه نشد که پیشنهاد رد میشود. این مطابق نظامنامه این طور عمل شده است و سایر پیشنهادات با ماده میروند کمیسیون.

دکتر عبده - مطلب همانطور است که آقای فاطمی فرمودند ماده ۷۹ نظامنامه این موارد را پیش بینی کرده است «ماده ۷۹ - هر اصلاح یا ماده الحاقیه که در ضمن مباحثات اظهار میشود باید دلایل آن بطور اختصار بیان شود و در صورتیکه وزیر یا مخبر کمیسیون تقاضا نماید باید آن اصلاح یا ماده الحاقیه به کمیسیون رجوع شود. هر گاه ارجاع به کمیسیون تقاضا نشود در باب قبول توجه از مجلس رأی خواسته میشود. مجلس پس از استماع اظهارات مخبر کمیسیون در این باب رأی میدهد. اصلاح یا ماده الحاقیه در صورت قبول توجه به کمیسیون ارجاع میشود» بنا بر این بنده اینطور استفاده میکنم از این ماده که باید پیشنهادی برود کمیسیون که قابل توجه شده باشد مگر اینکه وزیر یا مخبر کمیسیون آن را قبول کرده باشد.

نایب رئیس - باید پیشنهادات خواننده شود هر کدام که

قابل توجه شد به کمیسیون ارجاع میشود.

طباطبائی - آقای فاطمی این يك مطلب سراسری است خصوصاً آقای وزیر پیشه و هنر به بنده یاد آوری کردند که با يك قراردادی ما مواجه شدیم در مجلس و بيك مطلبی شبیه بهمین مطلب مصادف شدیم و در مجلس صحبت شد و مذاکره کردیم رأی مجلس هم اینطور شد که يك پیشنهاد وقتی که برگشت به کمیسیون لایحه طبعاً میروند کمیسیون و همچنین سایر پیشنهادات از جهت اینکه کمیسیون بتواند در این پیشنهادات دقت بیشتری بکند چون اینجا وقت کم است و آنجا وقت زیاد است که پیشنهادات را مطالعه کنند و نظر بدهند در مجلس ۱۳ هم سابقه عمل اینطور بوده است و در نظامنامه کاملاً تصریح نشده است که آن طور که آقا میفرمایند عمل بشود ولی سابقه و عمل مجلس این است که بنده عرض میکنم.

نایب رئیس - آقای هاشمی

هاشمی - هر دو نوعش در مجلس سابقه دارد نهایت در مجلس ۱۳ عمل بر این جاری بود که يك پیشنهادی که قابل توجه میشد و مخبر تقاضای ارجاع به کمیسیون میکرد سایر پیشنهادات هم بالایحه ارجاع میشد به کمیسیون و در آنجا توجه میشد.

دکتر عبده - بنده حل میکنم قضیه را بنده نسبت بسایر پیشنهادات هم تقاضای ارجاع به کمیسیون میکنم که مطلب حل شود (صحیح است)

نایب رئیس - آقای اردلان

اردلان - آمدیم در کمیسیون آن پیشنهادی که ما کردیم کمیسیون قبول نکرد و مرتباً باید بیاید بمجلس و باز دو مرتبه برود به کمیسیون اینطور که نمیشود همانطور که آقای فاطمی فرمودند باید بقبالی توجه بود. هر پیشنهادی رأی گرفته شود اگر مجلس قابل توجه دانست میروند کمیسیون چون بنده که پیشنهاد دهنده هستم که از پیشنهاد خودم صرف نظر نمیکنم وقتی آمد بمجلس باز پیشنهاد خودم را تعقیب میکنم.

دکتر عبده (مخبر کمیسیون) - بنده تصور میکنم که

جریان اینطور باشد وقتی که پیشنهاد رفت بکمیسیون با کمیسیون قابل توجه تشخیص میدهد یا نمیدهد در هر حال گزارش آن بمجلس میآید و در مجلس مطرح میشود اگر مجلس رأی داده که جزو ماده خواهد شد و اگر رأی نداد که از بین میرود

[۷ - قرائت گزارش مربوط به تقلیل کارمندان دادگاههای عادی و تجدید نظر]

نایب رئیس - بنا بر این این پیشنهاد با سایر پیشنهادها میروند بکمیسیون - گزارش کمیسیون دادگستری مطرح است (بشرح ذیل قرائت شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری به مجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری لایحه دولت راجع باصلاح مواد ۱۹ و ۳۹ و ۵۹ و ۷۰ قانون دادرسی و کیفیت ارتش را در چند جلسه مطرح و باحضور آقایان وزیر دادگستری و وزیر جنگ تحت شور و مذاقه قرار داده با توجه باظهار موافقت کمیسیون نظام ماده واحده بشرح زیر اصلاح و اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

ماده واحده - دادگاههای عادی زمان صلح و جنگ از يك رئیس و دو کارمند و دادگاههای تجدید نظر زمان صلح و جنگ از يك رئیس و چهار کارمند تشکیل خواهد شد. آن قسمت از مقررات مواد ۱۹/۳۹ و ۵۹ و ۷۰ قانون دادرسی ارتش که راجع به عده دادرسان دادگاههای نامبرده است نسخ میشود.

تبصره - در مواردی که برای جرم انتسابی مجازات اعدام پیشبینی شده و طبق ماده ۱۱۴ قانون دادرسی و کیفیت ارتش حق تجدید نظر از حکم سلب گردیده دادگاههای زمان جنگ مرکب از پنج نفر خواهد بود.

نایب رئیس - آقای مهندس فریور

مهندس فریور - آقایان لایحه قابل طرح نیست برای اینکه الان توی راه بما دادند و به بعضی از آقایان که اصلاً ندانند الان پنج طرح است که دو هفته سه هفته است حاضر برای دستور است و همینطور مانده است و کاغذش هم پوسیده است (گزارش مطرح نمائید بنده الان این مواد ۱۹/۳۹ و ۵۹/۷۰)

گزارش شعبه ششم به مجلس شورای ملی. انتخابات بندر عباس در تاریخ ۲۶/۵/۲۲ شروع کارمندان انجمن نظارت تعیین و مقرر بوده است در موقع قانونی اخذ رأی بعمل آید ولی بر اثر دستور تلگرافی وزارت کشور انتخابات توقیف و در تاریخ ۲۰ آذرماه رفع توقیف شده پس از تشکیل جلساتی به منظور اجرای امر انتخابات باز مجدداً در تاریخ ۱/۱۰/۲۲ بر اثر نامه فرمانداری انتخابات توقیف و تا نهم فروردین ۱۳۲۳ این توقیف ثانوی بطول انجامیده است از تاریخ نهم فروردین ماه که رفع توقیف بعمل آمد انجمن شروع بکار نموده پس از تعیین انجمنهای فرعی و اخذ آراء در تاریخ دهم اردی بهشت ماه ۲۳ خاتمه یافته و در نتیجه استخراج آراء آقای شیخ عبدالله کله داری به اکثریت ۱۰۷۸۰ رأی از ۱۲۷۱۳ رأی به نمایندگی دوره چهاردهم تقنینیه مجلس شورای ملی انتخاب گردیده است پرونده به شعبه ششم ارجاع در تاریخ ۲۸ خرداد ۱۳۲۳ ساعت ۹ شعبه تشکیل و نظر باین که در مدت قانونی پس از ختم انتخابات بانجمن نظارت و همچنین به مجلس شورای ملی شکایتی نرسیده و بر جریان انتخابات هم اشکالی وارد نبود شعبه ششم باتفاق آراء اعتبارنامه آقای شیخ عبدالله کله داری را بی اشکال دانسته نمایندگی ایشان را از بندرعباس تصدیق مینماید.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بنمایندگی آقای شیخ عبدالله کله داری از بندر عباس آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

گزارش شعبه دوم راجع به انتخابات تبریز مطرح است آقای امینی.

[۹ - طرح گزارش نمایندگی نمایندگان تبریز]

امینی - بنده قبل از اینکه گزارش شعبه راجع بان انتخابات تبریز را بعرض آقایان برسانم میخواستم يك توضیحی بدهم که ضمن معذرت از آقایان نمایندگان تبریز که کار آقایان يك مدتی طول کشید و دلیلش این بود که پرونده انتخابات تبریز جماعاً از انتخابات مرکزی و شعب فرعی کلاً فرستاده

شد بمجلس و کاری برخلاف معمول که انجمن نظارت انجام داده بود این بود که از اظهار رأی خود داری کرده بود و کلاً پرونده را با صورت مجلس ها به مرکز فرستاد و مجلس شورای ملی را حاکم قضیه قرار داد البته برای مجلس شورای ملی و شعبه که بایستی عمل استیناف را انجام بدهد کار مشکلی بود شعبه سو کمیسیونی تشکیل داد از پنج نفر و در حدود دو هفته پرونده ها را رسیدگی کرد و البته پرونده های قطوری بود و مکاتیب متعددی در آن بود که مشکل بود خیلی زود مطالعه شود بهر حال شعبه در صدد اطلاع از جریان امر برآمد چون در خود انجمن اختلاف نظری راجع بکандیدها بود و توافق نظری نداشتند و متأسفانه بواسطه بدی قانون انتخابات و شرکت در انجمن بوسیله اشخاصی که یا ذی نفع هستند نسبت بکاندیدها یا خودشان کاندیدا بودند انجمن نتوانست روی جریان کار تصمیم بگیرد معذک اعتبارنامه را داد گرچه در اعتبارنامه قید است که اعضاء انجمن کلیه باید تصدیق جریان انتخاب را بکنند با این حال جماعاً رأی نداده اند حالا برای اینکه آقایان روشن بشوند و تصمیمی که اتخاذ میفرمایند از روی آشنائی کامل بوضعیت باشد بنده که مدافع و مخبر کمیسیون هستم توضیح عرض میکنم جریان انتخابات تبریز بطوریکه در پرونده هست کاندیدهای زیادی داشته است و نه نفر اول تاییدستمی اختلاف رأیشان باهم در حدود صد و صد و پنجاه و دو است بوده و مبارزه شدیدی در کار بوده است (یکی از نمایندگان) در گزارش که نوشته شده (البته در گزارش هم نوشته ام ولی خواستم آقایان از جریان مستحضر شوند و روشن باشند که پرونده انتخابات تبریز با این قطوری جریانش چه بوده بهر حال بعد از رسیدگی هائی که در سو کمیسیون شد نتیجه این شد که پرونده را بلا ایراد دانسته اند هم شعبه و هم سو کمیسیون و تقریباً به اتفاق آراء رأی داده اند بنابراین بنده نسبت به شخص آقای رحیمزاده خوئی که کاندید اول هستند گزارش شعبه را بعرض برسانم:

(گزارش انتخابات تبریز مربوط بان انتخابات آقای رحیمزاده

خوئی بشرح زیر قرائت شد)

انجمن نظارت حوزه تبریز ۱۵ مردادماه ۱۳۲۲ از طرف استانداری دعوت شد و پس از انتخاب کارمندان اصلی و علی البدل و تعیین حوزه های فرعی نواحی تابعه روز دوازدهم شهریور را برای شروع به توزیع تعرفه و اخذ رأی اعلام نمود. بواسطه شکایت عدّه نسبت به کیفیت انتخاب انجمن نظارت وزارت کشور بفرمانداری تبریز دستور توقیف انتخابات را صادر مینماید. در آبان ماه ۱۳۲۲ مرحوم سعدالله عضدی از طرف وزارت کشور بسمت بازرسی انتخابات به تبریز اعزام میشود. آن مرحوم پس از رسیدگی انجمن نظارت را صالح برای کار دانسته و مجدداً برای اجرای مراسم انتخابات بکار دعوت مینماید و در تاریخ ۲۰ اسفندماه ۱۳۲۲ یعنی هشت ماه پس از تشکیل انجمن آگهی توزیع تعرفه و اخذ رأی برای تبریز و حوزه های فرعی منتشر میگردد توزیع تعرفه و قرائت آراء تا ششم فروردین ۱۳۲۳ بکلی خاتمه یافته است.

انجمن انتخابات تبریز برخلاف معمول و وظیفه پس از وصول شکایات از رسیدگی با اعتراضات و اظهار نظر خودداری نموده و با صدور اعتبارنامه منتخبین این پرونده های انتخاباتی و شکایات را برای قضاوت به مجلس شورای ملی تقدیم مینماید. در شعبه دوم پنج نفر مأمور مطالعه پرونده انتخابات تبریز شدند و چون اعتراضات نسبت به تشکیل انجمن و سوء جریان انتخابات و عدم صلاحیت بعضی از منتخبین بدون مدرک و سند بود غیر وارد تشخیص شد و شعبه دوم باستناد گزارش کمیسیون پنج نفری صحت جریان انتخابات تبریز را تصدیق نمود بنابر آنچه گفته شد آقای رحیم زاده خوئی با داشتن ۱۵۸۸۳ از ۴۷۸۲۰ رأی بسمت نمایندگی مجلس شورای ملی از تبریز انتخاب شده اند و اعتبارنامه صادره از طرف شعبه دوم صحیح تشخیص داده شد.

نایب رئیس - آقای شریعت زاده .

شریعت زاده - مخالفم .

نایب رئیس - میماند برای جلسه بعد . آقای امینی

(آقای امینی مخبر شعبه دوم گزارش انتخابات تبریز مربوط

به نمایندگی آقای پیشه وری را اینطور خواندند) پیرو گزارش شماره ۱۳ مربوط بانخاب آقای رحیم زاده خوئی از تبریز آقای جعفر پیشه وری با داشتن ۱۵۷۸۰ از ۴۷۸۲۰ رأی بسمت نمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شدند شعبه دوم صحت انتخاب ایشان را تصدیق مینماید .

نایب رئیس - آقای شریعت زاده .

شریعت زاده - مخالفم .

نایب رئیس - میماند برای جلسه بعد . آقای امینی

(آقای امینی گزارش شعبه دوم راجع به انتخاب آقای

نصرت الله اسکندری را از تبریز بشرح ذیل قرائت نمودند)

پیرو گزارش شماره ۱۴ مربوط بانخاب آقای جعفر پیشه وری

آقای نصرت الله اسکندری با داشتن ۱۵۶۷۶ از ۴۷۸۲۰ رأی

حائز اکثریت شده اند شعبه دوم صحت جریان انتخاب

مشارالیه را تصدیق مینماید .

نایب رئیس - رأی میگیریم به نمایندگی آقای اسکندری

از تبریز آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

تصویب شد .

(آقای امینی گزارش دیگر شعبه دوم راجع به نمایندگی

آقای ابوالحسن صادقی را از تبریز اینطور قرائت نمودند)

پیرو گزارش شماره ۱۵ مربوط بانخاب آقای امیر نصرت

اسکندری آقای ابوالحسن صادقی با اکثریت ۱۵۲۰۵ از

۴۷۸۲۰ رأی بسمت نمایندگی چهاردهمین دوره تقنینیه انتخاب

شده اند شعبه دوم جریان انتخاب ایشان را صحیح تشخیص

داده است .

نایب رئیس - آقای شریعت زاده .

شریعت زاده - مخالفم .

نایب رئیس - میماند برای جلسه دیگر . آقای امینی

(آقای امینی گزارش شعبه دوم راجع به نمایندگی

آقای ابوالحسن ثقة الاسلامی را از تبریز بشرح ذیل خواندند)

پیرو گزارش شماره ۱۶ مربوط بانخاب آقای ابوالحسن

صادقی آقای ابوالحسن ثقة الاسلامی با اکثریت ۱۲۳۳۰ از

۴۷۸۲۰ رأی بنمایندگی دوره چهاردهم تقنینیه انتخاب

شدند شعبه دوم صحت انتخاب مشارالیه را تصدیق مینماید .

ایرج اسکندری - بنده هم مخالفم .

نایب رئیس - میماند برای جلسه بعد . آقای امینی .

(آقای امینی گزارش راجع به نمایندگی آقای علی اصغر

سرتیپ زاده را بشرح ذیل قرائت نمودند)

پیرو گزارش شماره ۱۸ مربوط بانخاب آقای دکتر یوسف

مجتهدی آقای علی اصغر سرتیپ زاده با داشتن ۱۱۱۸۹ رأی از

۴۷۸۲۰ رأی بنمایندگی دوره چهاردهم قانون گذاری از تبریز

انتخاب شده اند شعبه دوم صحت جریان انتخاب ایشان را

تصدیق مینماید .

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بنمایندگی آقای

سرتیپ زاده از تبریز موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

تصویب شد .

[۱۰ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

نایب رئیس - پیشنهادی راجع به ختم جلسه رسیده است

(صحیح است) اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم .

جلسه آتیه روز پنجشنبه ...

جمعی از نمایندگان - سه شنبه

دشمنی - اجازه میفرمائید ؟

نایب رئیس - بفرمائید .

دشمنی - بنده يك عرض مختصری دارم و استدعا دارم مجلس

شورای ملی يك توجه خاصی باین مطلب بفرمایند و آن این است

که الآن مملکت دچار يك بحران شدیدی است و صالحترین

مرکزی که باید توجه باین بحران بکنند و در رفع این بحران

سعی کند مجلس شورای ملی است (صحیح است) و بهمین جهت

باید مجلس شورای ملی هرروزه تشکیل شود و بنده عقیده

دارم که مجلس را فردا قرار بدهیم که اگر لازم شد در جلسه

خصوصی مطالب لازم مذاکره شود و اگر لازم نبود جلسه

علنی تشکیل شود و مخصوصاً بنده لازم میدانم که دکتر میلسپو

را در مجلس احضار بکنند و در این جا با او حرف بزنی و ما که

مجلس شورای ملی هستیم تصمیم بگیریم و قضیه را باصلاح و

خیر مملکت تصفیه کنیم بچه مناسبت جلسه را پنجشنبه قرار

دهیم ؟ فردا می آئیم و آقای دکتر میلسپو هم بیایند و مذاکره

نایب رئیس - رأی گرفته میشود باعتبار نامه آقای

ابوالحسن ثقة الاسلامی آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر

قیام نمودند) تصویب شد . آقای امینی .

(آقای امینی گزارش نمایندگی آقای فتحعلی ایکچیان

را از تبریز بدین ترتیب قرائت نمودند) پیرو گزارش شماره

۱۶ مربوط بانخاب آقای ابوالحسن ثقة الاسلامی آقای فتحعلی

ایکچیان با اکثریت ۱۲۳۰۳ از ۴۷۸۲۰ رأی بسمت نمایندگی

دوره چهاردهم تقنینیه از تبریز انتخاب شدند شعبه دوم صحت

انتخاب مشارالیه را تصدیق مینماید .

نایب رئیس - آقای شریعت زاده .

شریعت زاده - مخالفم .

نایب رئیس - پس میماند برای جلسه بعد . آقای امینی

(آقای امینی مخبر شعبه دوم گزارش شعبه مربوط به

انتخاب آقای مهندس اصغر پناهی را از تبریز بشرح زیر

خواندند)

پیرو گزارش شماره ۱۶ مربوط بانخاب آقای فتحعلی

ایکچیان آقای مهندس اصغر پناهی با داشتن ۱۱۸۸۰ رأی

از ۴۷۸۲۰ رأی بسمت نمایندگی بحاس شورای ملی از تبریز

انتخاب شدند شعبه دوم صحت انتخاب ایشان را تصدیق مینماید

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بصحت نمایندگی آقای

مهندس پناهی آقایان موافقین قیام فرمایند . (اکثر قیام

نمودند) تصویب شد . آقای امینی .

(آقای امینی گزارش شعبه راجع بنمایندگی آقای دکتر

مجتهدی را بشرح زیر خواندند)

پیرو گزارش شماره ۱۷ مربوط بانخاب آقای مهندس اصغر

پناهی آقای دکتر یوسف مجتهدی با داشتن ۱۱۳۸۲ از

۴۷۸۲۰ رأی بسمت نمایندگی دوره چهاردهم تقنینیه از

تبریز انتخاب شدند شعبه دوم صحت نمایندگی ایشان را

تصدیق مینماید .

نایب رئیس - آقای مرآت اسفندیاری .

مرآت اسفندیاری - مخالفم .

نایب رئیس - آقای اسکندری .

بشود علت ندارد که در يك چنین موقعی ما بگیرییم بخوابیم (صحیح است).

نایب رئیس - آقای دکتر شفق.

دکتر شفق - در هر صورت فردا آقای دکتر میلسپو به مجلس تشریف می آورند چون از طرف فراکسیون آزادی دعوت شده اند که فردا ساعت ده بیایند و این نظر آقای دشتی هم با این ترتیب تأمین میشود.

نایب رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنده هم کاملاً با عقیده آقای دشتی موافقم و نظر مجلس هم این است که جلسه فردا تشکیل شود ولی باید مقام ریاست تعیین کنند چون وضعیت حاضر وضعیتی است که باید زودتر خاتمه پیدا کند و این جریانی که فعلاً

پیش آمده تنها مرکز صلاحیت داری که بتواند رسیدگی کند مجلس شورای ملی است چون در کنترات استخدام دکتر میلسپو هم هست که اگر بین دولت و دکتر میلسپو اختلافی شد مطابق آن ماده باید مجلس شورای ملی رسیدگی کند و در اینموقع هم که يك چنین جریانی پیدا شده است مجلس باید وارد شود و هر راهی که به خیر و صلاح مملکت است در نظر بگیرد و فعلاً بنده پیشنهاد میکنم که جلسه آتیه روز سه شنبه باشد (صحیح است).

نایب رئیس - فردا آقایان حاضر میشوند و جلسه علنی هم روز سه شنبه (صحیح است)

(مجلس ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی